

ADVIESRAAD SOCIAAL DOMEIN GEMEENTE MIDDEN-DELFLAND

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Midden-Delfland
Postbus 1
2636 ZG Schipluiden

Midden-Delfland, 10 oktober 2014

Ons kenmerk : A001_25-9-2014
Uw kenmerk : 2014-26767 / 14Z.006259
Onderwerp : gevraagd advies 3D Beleidsplan Sociaal Domein Midden-Delfland

Geacht College,

Naar aanleiding van uw brief dd. 1 september 2014 onder kenmerk 2014-26767/14Z.006259, waarin u het 3D Beleidsplan Sociaal Domein Midden-Delfland ter advisering voorlegt, is de Adviesraad Sociaal Domein tot de hieronder vermelde bevindingen en adviezen gekomen.

1. Algemene opmerkingen.

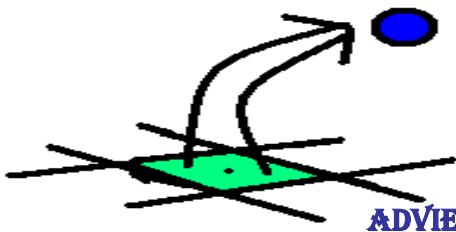
De Adviesraad Sociaal Domein is van mening, dat het beleidsplan op hoofdlijnen helder weer geeft, wat de uitgangspunten voor het beleid ten aanzien van het Sociale Domein zijn vanaf 1 januari 2015 en dan vooral met betrekking tot de zogenaamde 3D's. Het beleidsplan geeft voldoende inzicht in de samenhang van de deelgebieden WMO, Jeugd en Participatie en de daarop nog af te stemmen uitvoeringsplannen, verordeningen en beleidsregels. Overigens is er hier en daar wel sprake van enige oppervlakkigheid en vaagheid, omdat volstaan wordt met diverse opsommingen van nog uit te voeren plannen en uit te werken verordeningen. Er is evenwel begrip voor de complexiteit van de parallel lopende invoeringstrajecten, die bovendien onder grote tijdsdruk staan, omdat de rijksoverheid immers de invoering van al deze plannen per 1 januari 2015 aan de gemeente heeft opgelegd.

Opvallend is verder, dat u de hoofddoelstellingen per deelgebied van het Sociaal Domein omschrijft als uw ambitie. De Adviesraad Sociaal Domein vertaalt deze aanduiding als uw enthousiasme en inzet, om de nieuwe wetgeving zo goed mogelijk uit te voeren voor de inwoners van de gemeente Midden-Delfland. Feitelijk omschrijft u hier namelijk grotendeels uw taakopdracht vanuit de nieuwe wetgeving. Afgevraagd kan worden, in hoeverre de in het beleidsplan verwoorde ambities c.q. hoofddoelstellingen meetbaar zullen zijn. De Adviesraad Sociaal Domein ondersteunt in ieder geval uw enthousiasme en voorgenomen inzet.

Klopt het, dat dit 3D Beleidsplan geen horizonbepaling heeft zoals gebruikelijk is bij andere beleidsplannen? Is dit wellicht ook de reden, dat er geen evaluatieparagraaf in opgenomen is?

Advies:

De Adviesraad Sociaal Domein adviseert uw College de nu nog kwalitatief omschreven ambities bij de 3D's meer meetbaar te maken.

2. Detailopmerkingen met betrekking tot het beleidsplan:

- a. Onder het kopje “Wat is onze ambitie?” bij punt 7, op bladzijde 6, geeft u aan, dat u wenst, dat “iedereen het goede voorbeeld geeft”. De Adviesraad Sociaal vraagt zich af, hoe het College dit tracht te verwezenlijken, wegens het nu nog ontbreken van effectieve sturingsmiddelen.

Advies:

De Adviesraad Sociaal Domein verzoekt uw College punt 7 op bladzijde 6 bovenaan weg te laten, tenzij u kunt aangeven, welke effectieve sturingsmiddelen kunnen worden ingezet.

- b. Op bladzijde 8 geeft u aan, dat de hulp bij het huishouden in de WMO in 2015 al dan niet in afgeslankte vorm bij wijze van overgangsregeling nog gehandhaafd wordt. Volgens uw ontwikkel- en innovatieagenda zal hulp bij het huishouden vanaf 2016 en volgende jaren worden doorontwikkeld. De Adviesraad Sociaal Domein is heel benieuwd naar uw inzet voor de hier bedoelde doorontwikkeling. Bestaat de huishoudelijke hulp in 2016 nog wel?

Advies:

De Adviesraad Sociaal Domein verzoekt het College nader aan te geven, in welke richting de doorontwikkeling van de hulp bij het huishouden vanaf 2016 zal plaatsvinden.

- c. In figuur 2, op bladzijde 9, ontbreekt naar de mening van de Adviesraad Sociaal Domein in het rechter gedeelte de zorg voor kinderen met beperkingen. Het gaat zowel om kinderen met een (lichte) verstandelijke beperking (VB), als om kinderen met een lichamelijke (LG) en een zintuigelijke (ZG) beperking. Conform de Jeugdwet vallen deze kinderen vanaf 2015 onder de zorg van de gemeente.

Advies:

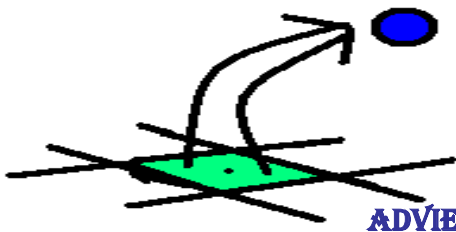
De Adviesraad Sociaal Domein verzoekt uw College duidelijk te maken, waarom de hierboven bedoelde kinderen met een (lichte) verstandelijke beperking niet vanaf januari 2015 onder de zorg van de gemeente zullen vallen. De Adviesraad Sociaal Domein adviseert u verder bovengenoemde doelgroepen op te nemen in figuur 2 op bladzijde 9.

- d. Zowel in uw ambitie voor de WMO (bladzijde 8) als voor de jeugdhulp (bladzijde 9) geeft u aan, dat hulpvragers steeds “snel, adequaat en dicht bij huis de juiste zorg ontvangen binnen de budgettaire kaders”, indien zij aan de voorwaarden voldoen. De Adviesraad Sociaal Domein vraagt zich af, wat u hiermee precies bedoelt. Laten de budgettaire kaders altijd adequate, kwalitatief goede zorg als maatwerkvoorziening toe?

Advies:

De Adviesraad Sociaal Domein verzoekt uw College nader te expliciteren, of adequate, kwalitatief goede zorg als maatwerkvoorziening altijd past binnen de budgettaire kaders.

- e. Met betrekking tot het gestelde over de garantiebanen (bladzijde 11 punt a), vraagt de Adviesraad Sociaal Domein zich af, in hoeverre ook de gemeente Midden-Delfland zelf als werkgever een baan of banen beschikbaar zal stellen in het kader van de overheidsdoelstelling van 25.000 banen uit het sociaal akkoord.

ADVIESRAAD SOCIAAL DOMEIN GEMEENTE MIDDEN-DELFLAND

Advies:

De Adviesraad Sociaal Domein verzoekt uw College na te gaan, of ook de gemeente Midden-Delfland een garantiebanaan of garantiebannen beschikbaar stelt.

- f. Met betrekking tot het gestelde over beschut werk (bladzijde 11 punt b.), vraagt de Adviesraad Sociaal Domein zich af, wat er gebeurt met personen, die een loonwaarde hebben van minder dan 30 %. Wat is er nodig om ook voor deze categorie toch te komen tot een zinvolle dagbesteding?

Ook voor de echte doelgroep voor het beschut werk vraagt de Adviesraad Sociaal Domein zich af, of er wel tijdig voldoende werkplekken beschikbaar zullen zijn.

Advies:

De Adviesraad Sociaal Domein adviseert uw College nader te onderzoeken, of ook voor personen met een loonwaarde van minder dan 30 %, tot een zinvolle dagbesteding kan worden gekomen, ook indien nodig in gespecialiseerde dagactiviteitencentra. Tevens wordt uw College verzocht nader aan te geven, op welke termijn er voldoende plekken voor de echte doelgroep beschikbaar zullen zijn.

- g. In uw ambitie over de participatiewet (bladzijde 11), maakt u in de laatste zin een onderscheid tussen vrijwilligerswerk en sociale activering. Naar de mening van de Adviesraad Sociaal Domein is vrijwilligerswerk een vorm of uiting van sociale activering.

Advies:

De Adviesraad Sociaal Domein verzoekt uw College de redactie van de laatste zin in uw ambitie, op bladzijde 11, nog eens nader te bekijken en zo nodig aan te passen.

- h. In het kader van het armoedebeleid (bladzijde 13), geeft u aan, dat u pas in de tweede helft van 2015 met een besluit komt over de besteding van de extra middelen van de Rijksoverheid. Het ontgaat de Adviesraad Sociaal Domein geheel, waarom u hiervoor gekozen hebt.

Advies:

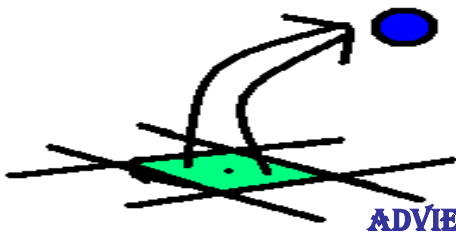
De Adviesraad Sociaal Domein verzoekt uw College al vanaf 1 januari 2015 met een besluit te komen over de besteding van de extra rijksmiddelen.

- i. In de laatste zin over het onderwerp schuldhulpverlening (bladzijde 13), suggereert u, dat de gemeente vrijwilligers van Schuldhulpmaatje voor extra ondersteuning inzet in voorkomende gevallen. Deze vrijwilligers worden feitelijk echter ingezet door Schuldhulpmaatje.

Advies:

De Adviesraad Sociaal Domein verzoekt uw College, de laatste zin in het gestelde over de schuldhulpverlening op bladzijde 13 te verwijderen.

- j. Dat het Maatschappelijk Team een rol gaat vervullen in de toegang tot de zorg, indien er sprake is van meervoudige problemen op leefgebieden, wordt door de Adviesraad Sociaal Domein onderschreven. Al eerder is daarover aan u al geadviseerd. Het gestelde op bladzijde 14 en 15 roept echter nog een aantal vragen op namelijk:
- In welke mate opereert het Maatschappelijk Team onafhankelijk van de gemeente?

ADVIESRAAD SOCIAAL DOMEIN GEMEENTE MIDDEN-DELFLAND

- In hoeverre werken leden van het Maatschappelijk Team onafhankelijk van hun eigen organisatie?
- Is het wenselijk, dat het Maatschappelijk Team ook een rol speelt of kan spelen bij de waakvlamfunctie voor een cliënt met een enkelvoudige problematiek?
- Op welke wijze kan het Maatschappelijk Team mede bijdragen tot het bevorderen van het gebruik van algemene voorzieningen, waardoor het beroep op duurdere maatwerkvoorzieningen kan worden teruggedrongen?

Advies:

De Adviesraad Sociaal Domein verzoekt uw College, deze vragen en de antwoorden daarop mee te nemen in de nog vorm te geven structuur van het Maatschappelijk Team en van de toegang tot de zorg.

- k. Regionale samenwerking (bladzijde 16), voor een efficiënte en effectieve gemeentelijke organisatie in het sociale domein, wordt onderschreven door de Adviesraad Sociaal Domein. Toch vraagt de adviesraad zich af, hoe het nu precies gesteld is met de advisering van de inspraak over en de democratische controle op alle gemaakte intergemeentelijke afspraken?

In hoeverre kunnen cliënten in Midden-Delfland nog een beroep doen op zorgverleners buiten de desbetreffende regio of op zorgverleners, die niet gecontracteerd zijn?

Advies:

De Adviesraad Sociaal Domein verzoekt uw College, mede aan de hand van de hierboven onder 2.k. gestelde vragen, een passage met een nadere toelichting in hoofdstuk 3 van het 3D beleidsplan op te nemen.

- l. De Adviesraad Sociaal Domein vraagt zich af, of de Stichting MEE qua expertise wel kan zorgdragen voor cliëntondersteuning (bladzijde 18) voor cliënten van alle leefgebieden in het sociale domein. De Stichting MEE heeft bijvoorbeeld geen expertise in de ondersteuning van GGZ-cliënten.

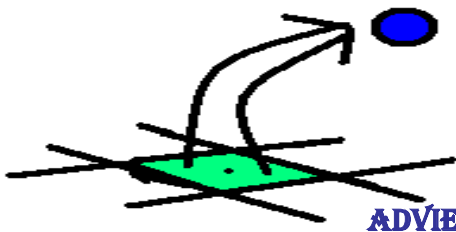
Advies:

De Adviesraad Sociaal Domein verzoekt het College, ook andere onafhankelijke cliëntondersteuners die een aanvullende expertise hebben op de Stichting MEE, bijvoorbeeld voor GGZ-cliënten, te contracteren voor cliëntondersteuning. Ook de inzet van ervaringsdeskundigen wordt aanbevolen.

- m. Hoewel de jaarlijkse waardering van de mantelzorger (bladzijde 18), een opdracht is vanuit de wet WMO 2015 aan de gemeente, is de Adviesraad Sociaal Domein van mening, dat hier genuanceerd naar dient te worden gekeken. Slechts een klein deel van de mantelzorgers in Midden-Delfland neemt bijvoorbeeld deel aan de Dag van de Mantelzorg en in het verleden heeft ook niet elke mantelzorger het zogenaamde compliment ontvangen. Dit compliment diende immers te worden aangevraagd door de cliënt zelf.

Advies:

De Adviesraad Sociaal Domein adviseert het College nader te onderzoeken, aan welke jaarlijkse waardering de mantelzorgers in Midden-Delfland werkelijk behoefte hebben. Dit kan bijvoorbeeld door middel van een enquête onder mantelzorgers.

ADVIESRAAD SOCIAAL DOMEIN GEMEENTE MIDDEN-DELFLAND

- n. Een belangrijk aspect van de bedrijfsvoering is de wijze, waarop de gemeente en het Maatschappelijk Team met de medische en persoonsgegevens omgaan. In de opgesomde afsprakenlijst (bladzijde 23), ontbreekt de bescherming van de privacy.

Advies:

De Adviesraad Sociaal Domein vraagt Uw College nadrukkelijk om de bescherming van de privacy van cliënten zowel in de eigen organisatie als die van het Maatschappelijk Team te bevorderen en te handhaven.

- o. De Adviesraad Sociaal Domein heeft begrip voor het uitbesteden van het contractbeheer en de administratie voor de WMO aan het zorgkantoor. In de uitvoering van de regelingen van dit beleidsplan, zullen er per cliënt dikwijls ook raakvlakken zijn met de uitvoering van voorzieningen die door zorgverzekeraars worden betaald en georganiseerd. Dit vereist niet alleen coördinatie en afstemming met de zorgverzekeraar van het zorgkantoor zelf, maar ook met andere zorgverzekeraars.

Advies:

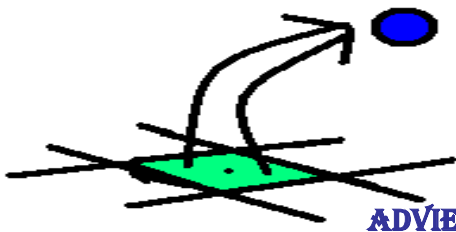
De Adviesraad Sociaal Domein vraagt de aandacht van uw College voor de wijze van voldoende coördinatie en afstemming met zorgverzekeraars bij de toekenning van maatwerkvoorzieningen WMO.

- p. Met genoegen heeft de Adviesraad Sociaal Domein geconstateerd, dat de communicatie naar de inwoners toe over de 3D's voorzichtig op gang gekomen is. Zo zijn er enkele informatieve advertenties in De Schakel MD gepubliceerd en is de informatiebutton op de website van de gemeente uit de campagne Keerpunt actief. Wel dient de bezoeker van de website, afhankelijk van zijn beeldschermgrootte, eerst te scrollen voordat hij deze button waarneemt. In vergelijking met andere H-4-gemeenten is de informatie van Midden-Delfland tot nu toe wel beperkt geweest. Bovendien zijn er nog veel inwoners die in het geheel niet digitaal vaardig zijn. Juist deze inwoners dienen op de gebruikelijke, conventionele wijze per brief of met folders, benaderd te worden.

Advies:

De Adviesraad Sociaal Domein verzoekt het College de informatiestroom over de nieuwe inrichting van het Sociale Domein in het komend half jaar, via diverse kanalen, te intensiveren en daarbij speciale aandacht te schenken aan de niet zo digitaal vaardige inwoners.

- q. In het beleidsplan worden veel nieuwe termen ingevoerd en nieuwe afkortingen gebruikt, die niet altijd verklaard worden. Bovendien zijn er hier en daar ook enkele taalfouten geconstateerd. Ook is een enkele passage niet altijd geheel duidelijk. Op bladzijde 21 bijvoorbeeld, luidt de laatste zin onder kopje 'Budgetten' : "In het beschikbare budget is een taakstelling van 4 % verdisconteerd". Wordt hier nu een bezuinigingstaakstelling of een groeitaakstelling bedoeld?

ADVIESRAAD SOCIAAL DOMEIN GEMEENTE MIDDEN-DELFLAND

Advies:

Uw College wordt verzocht een lijst met verklaarde afkortingen toe te voegen en de tekst nog eens na te lopen op taalfouten en zinsbouw.

Met belangstelling ziet de Adviesraad Sociaal Domein uw reactie tegemoet.

Met vriendelijke groet
Namens de Adviesraad Sociaal Domein,

C.J.Harteveld
Voorzitter